

Artikel 2. Politikernes, politiets og efterretningsvæsnernes antikommunistiske felttog 1940 -1945.

Et anklageskrift

Agenter for en fremmed magt – Danmark forrådes.

Den danske gesandt i Berlin, kammerherre Zahle sendte i dagene fra den 4. til den 8. april 1940 en række indberetninger til det danske udenrigsministerium:

Berlin, d. 4. April 1940.

Strengt fortroligt. Med særlig kurer.

Nr. XXII Danmark/Tyskland.

Hr. udenrigsminister.

Herved har jeg den ære at indberette, at den svenske marineattaché kl. 13. d.d. indfandt sig hos gesandtskabets marineattaché og meddelte i kort sammentrængt form følgende, som han havde fra absolut pålidelig kilde indenfor Oberkommando der Wehrmacht:

1. Der forestår en "aggression" mod Danmark, som skal finde sted i næste uge.
2. Samtidig, eller muligvis lidt senere, forberedes et indbrud i Holland, muligvis også Belgien.
3. Det er sandsynligt at operationerne dernæst fortsætter mod Sydnorge.
4. Der er intet erfaret om eventuelle hensigter mod Sverige.
5. Troppe- og Tonnagekoncentrationer (i alt ca. 155.000 tons) ved Schweinemünde bekræfter sig og skal delvis være indladet, men ikke afgået. Der er meddelelser om, at der i visse troppeafdelinger drives forceret uddannelse i gasangreb, og at dette i flere tilfælde skal have gjort tropperne urolige. Man må forvente en hensynsløs indsættelse af krigsmateriel-----"

Efter ovenstående indberetning - her kun i uddrag – fulgte en stribe af indberetninger fra Berlin til udenrigsministeriet i København og den danske regering. Men man foretog sig intet. Hverken politisk eller militært. Man lod tiden gå. Den 9. april løb timeglasset ud.

I Søværnskommandoens beretning for begivenhederne i København den 9. april 1940 kan man bl.a. læse følgende:

"Fra kl. 5.35 blev København overfløjet af et stort antal tyske luftfartøjer, hvorfra nedkastedes flyveblade----"

Omkring kl. 4. bemærkedes to skibe i Københavns havn og en lodsåd blev sendt ud for at møde dem:

"Skibene sejlede med god fart, således at det var udelukket, at lodsdamperen kunne nå dem, og da kursen var nøje efter fyrlinien formodes, at det var danske orlogsfartøjer, der ikke benyttede lods."

Samtidig bliver de to skibe observeret fra udkikken på Middelgrundsfortet:

"Da projektørerne rettedes mod skibet, sendtes derfra en række blink, hvorpå projektøren blev slukket, og ordre blev givet til varselsskud, hvilket imidlertid mislykkedes."

I Middelgrundsfortets senere rapport kan læse følgende absurde "forklaring" på det skete:

"Ved undersøgelse af kanonen viste det sig, at varselsskuddet ikke var faldet, da patronen på grund af fedt i kammeret ikke kunne indføres, således at kilen ikke kunne lukkes. På grund af kanonkommandørens ukendskab til våbenet og hans manglende kendskab til fortets tjenestegang, hvilket må tilskrives hans korte tjenestegerning (4 dage) på fortet, prøvede han gentagne gange at lukke kanonen, uden at det lykkedes. Da skuddet ikke faldt, undersøgte vagtchefen kanonen, da han

var færdig med signaliseringen og projektørtjeneste. På det tidspunkt skønnedes det for sent at anvende den anden kanon.”

Således kunne den tyske krigsmarine fuldkommen uantastet lægge til ved Langlinie.

Danske tropper i Sønderjylland tog kampen op mod de indtrængende og militært helt overlegne tyske invasionstropper. De kæmpede en fortvivlet kamp mod overmagten, og flere blev dræbt, før man måtte overgive sig. I København blev de tyske tropper landsat på Langlinie, hvorefter de besatte en række i forvejen udpegede mål. Udover en kort kamp omkring Amalienborg, blev der ikke øvet nævneværdig modstand.

Kort efter udsendte kongen og regeringen følgende erklæring:

”Tyske tropper har i nat overskredet den danske grænse og har gjort landgang forskellige steder. Den danske regering har under protest besluttet at ordne landets forhold under hensyn til den besættelse, som har fundet sted, og i henhold hertil kundgøres følgende: De tyske tropper, der nu befinder sig her i landet, træder i forbindelse med den danske værnemagt, og det er befolkningens pligt at afholde sig fra enhver modstand mod disse tropper. Den danske regering vil forsøge at sikre det danske folk og vort land imod de af krigsforhold følgende ulykker og opfordre derfor befolkningen til rolig og behersket holdning overfor disse forhold, som nu er opstået.

Ro og orden må præge landet, og loyal optræden må udvises over for alle, som har en myndighed at udøve.”

København d. 9. april 1940.

Chr. R./ Th. Stauning.

Senere udsendte kongen sit eget budskab:

”Under disse for vort fædreland så alvorlige forhold opfordre jeg alle i by og på land til at vise en fuld korrekt og værdig optræden, da enhver uoverlagt handling eller ytring kan få de alvorligste følger. Gud bevarer Dem alle. Gud bevarer Danmark.

Chr. R. Amalienborg d. 9. april 1940.”

Man siger at kongen græd. Måske var det ovenstående ”gribende appel om total underkastelse og lydighed”, som gav næring til dette sejlivede, men løgnagtige rygter, at kongen sad på sit slot og græd. Det gjorde han ikke. Tværtimod – han talte som ”soldat til soldat” med general Kurt Himer, stabschef for den angrebsstyrke, der havde besat vort land..

Denne general Kurt Himer stod bag udarbejdelsen af angrebsplanerne mod Danmark. De minutiøst udarbejdede planer gik ud på, at tage Danmark ved en blanding af overraskelse og svig, fremgår det af de senere erobrede tyske dokumenter. General Himer var i civil, da han allerede den 7. april ankom til København. Hans opgave var at rekognoscere i hovedstaden ”og foretage de fornødne foranstaltninger til at sikre en velegnet kajplads til troppeskibet ”Hansestad Danzig” og en lastbil til flytning af nogle forsyninger og en radiosender. Også chefen for den bataljon – mere end én bataljon blev ikke anset som nødvendig for at erobre en storby – havde også været i København i civil påklædning et par dage før for at orientere sig. Det var derfor ikke så mærkeligt, at generalens og bataljonschefens planer blev gennemført uden større problemer.

På Amalienborg forhandlede kongen med regeringen – mens larmen fra spredte skud trængte igennem de tykke mure udefra virkeligheden – om umiddelbar overgivelse eller fortsættelse af ”kampene”.

I Stauning regeringen var alle stemt for at opgive kampen, jo før jo bedre. Kun general Prior mente at kampene burde fortsætte. Men kongen fulgte denne gang sin regering. Ifølge et øjenvidne, spurgte monarken, ” **om vore soldater havde kæmpet længe nok**” – hvortil Prior svarede, at det havde de ikke.

Men efter tyske fly på skræmmende vis havde overfløjet København nogle gange, faldt kongen og regeringen til patten, og bøjede sig for de tyske krav.

Klokken 14 samme dag indfandt general Himer sig – denne gang i fuld uniform – ledsaget af den tyske gesandt Renthe-Fink, sig hos kongen, der ikke længere var suveræn, men som endnu ikke var klar over det.

I det hemmelige militær-arkiv deponerede Himer et referat af samtalen med Christian d. X, som senere refereres af William L. Shire:

”Den 70-årige konge virkede sjæleligt rystet, om end hans ydre fremtræden virkede perfekt, og han bevarede en absolut værdighed under audiensen. Han skælvede over hele kroppen. Han erklærede, at han og hans regering ville gøre alt, hvad der var muligt, for at bevare ro og orden i landet og at undgå friktion mellem de tyske tropper og befolkningen. Han ønskede at spare sit land for yderligere ulykke og sorg.

General Himer svarede, at han i høj grad beklagede at komme til kongen i en sådan anledning, men at han blot gjorde sin pligt som soldat... Vi kom som venner osv.. Da kongen derefter spurgte, om han kunne beholde sin livvagt, svarede general Himer---- at ”Føreren utvivlsomt ville give ham lov til at beholde den. Derom var der ingen tvivl.”

I bogen ”Det tredje Riges storhed og fald” refererer William L. Shirer følgende afslutning på denne samtale::

”Kongen var synlig lettet over at høre dette. I løbet af audiensen ---- blev kongen mere fri, og henvendte ved dens slutning følgende ord til general Himer:

”General, må jeg som gammel soldat sige Dem noget? Som soldat til soldat? I tyskere har igen gjort det utrolige! Man må indrømme at det er storartet arbejde!”

Bødler og ofre.

Den 22. juni 1941 angreb nazi-Tyskland Sovjetunionen. Samme morgen arresterede og fængslede dansk politi - på tysk ordre - og med statsministerens og regeringens fulde billigelse flere end 300 kommunister – langt, langt flere end tyskerne havde forlangt.

I ” Politiet – tidsskrift for politikvæsen” erklærede justitsminister Thune Jacobsen:

”Hvilken forbrydelse er vel mere farlig end den, der truer alles sikkerhed? Forbryderen, der med koldt blod røver eller dræber, brandstifteren, der ødelægger uerstattelige værdier – de er ikke nær så farlige som den, der i denne tid optræder udæskende overfor den tyske værnemagts medlemmer eller på anden måde tilsidesætter vor konges ord.”

Selv samme justitsminister frembragte følgende salut ved en sammenkomst med højtstående tyske politiofficerer:

”Præsident Kannstein og hans medarbejdere har forstået at gennemføre de opgaver, som påhviler dem, på en sådan måde, at det danske politi også omfatter disse tyske kolleger med respekt, agtelse og kammeratlige følelser; og når jeg i aften hæver mit glas, da vil jeg gerne drikke på vore gæsters velgående og på hele det tyske politis vel og fremgang!”

Den 24. juni to dage efter angrebet på Sovjetunionen udsendte den danske regering en erklæring, hvori man meddelte, at Danmark havde afbrudt de diplomatiske forbindelser med Sovjetunionen. Derudover kom man med bl.a. følgende udgydelse

”... og Finland hvis heltmodige forsvar i en ulige kamp her i landet fremkaldte en bølge af sympati med vore kæmpende brødre i nord.”

”Det danske folk bevæges af samme følelser, nu da kampen er genoptaget efter Ruslands fornyede angreb på Finland, men denne gang,” slår den danske regering fast, ”fører Finland ikke sin kamp alene, men sammen med andre europæiske lande kæmper det under Tysklands førerskab for at bevare en samfundsorden i overensstemmelse med europæisk kultur. Der er en fælles europæisk interesse i dette opgør, hvis resultat på afgørende måde vil kunne bidrage til at bevare Europas lande for indre samfundsopløsning.”

Den erklæring karakteriserede dagbladet Socialdemokraten den 29. juli, som ”en nødvendig og klog erklæring.”

Dagbladet Politiken skrev i samme anledning:

”I går marcherede de finske tropper under general Mannerheim som venstre fløj af den uhyre lange front over Ruslands nye grænse og ind på de kampladser, de havde forsvaret med så stor tapperhed, og mod syd marcherede de rumænske tropper på fronten højre fløj ind i Bessarabien og Bukinava---spillet er vendt om. Nu er de kræfter, som intet evnede hver for sig koordineret af den mægtige tyske militære organisation. Kollektivismen vendes som et våben mod kollektivismens fædreland.. Det store opgør mod øst er i gang.”

Den 20. august behandlede folketinget den såkaldte ”kommunistlov”. Loven blev fremlagt af justitsminister Thune Jacobsen:

”Det siger sig selv,” sagde justitsministeren, ”at Danmark efter krigsudbruddet den 22. juni 1941 ikke på nogen måde kunne udsætte sig for, at der her i landet blev drevet nogen virksomhed til støtte for en fremmed magt. Det var derfor uomgængeligt nødvendigt, at der allerede den 22. juni og dagene efter blev grebet ind overfor lederne af det kommunistiske parti, således at de ledende kommunister blev taget i forvaring af politiet.”

Hermed brød man grundloven, som man ellers ved sin underskrift havde lovet at overholde. Forbuddet mod kommunisterne blev en ren ekspeditionssag, som hurtigst muligt – og uden for megen opsigt – skulle bringes på plads. Det skulle have været gjort for længe siden, fremgik det af de politiske partiers ordfører under behandlingen af loven.

Socialdemokratiets ordfører Alsing Andersen erklærede med høj røst, at:

”Socialdemokratiet kan med sandhed sige, at det igennem årene har været det parti, der har gjort den største indsats i kampen mod kommunismen, og Socialdemokratiet betragtede da også kommunisterne som fjende nr. 1.”

Ikke nazisterne – men kommunisterne var hovedfjenden. Det var tydelig tale.

Ole Bjørn Kraft fra de konservative tog konkurrencen op med socialdemokraterne:

”Om det kommunistiske partis karakter og stilling her i landet har der længe ikke hersket; den har i virkeligheden været klar, lige siden vi havde den grundlæggende debat om dette partis stilling i 1933.

”Et parti, der som det kommunistiske lader sine meninger bestemme, ikke af hensynet til deres eget folk og dets eget land, men af, hvad et andet lands interesser kræver, placerer sig på en ganske bestemt måde i sine landsmænds opfattelse, og det vil derfor også kun virke ynkværdigt, om et sådant parti, når det kommer i vanskeligheder, pludselig vil søge ly bagved landsmandskabets lov, som det selv så tydeligt har tilsidesat gennem sin holdning.”

Herefter vedtog Folketinget ”kommunistloven” med alle de tilstedeværendes medlemmers stemmer. De kommunistiske folketingsmedlemmer var forhindret i at møde op – de var allerede på flugt eller fængslet i Horserød eller Vestre Fængsel.

De, som det ikke var lykkedes at flygte, blev senere – den 2. oktober 1943 – deporteret til tilintetgørelseslejren Stutthof nær byen Danzig – i dag Gdansk.

Den 10. marts 1945.

Fangerne i Stutthof – de af dem som stadig var i live – stod i 1945 midt i krigens afsluttende inferno. Tusindårsriget gik under i strømme af blod.

Størstedelen af de danske fanger i kz-lejren Stutthof gik for sidste gang ud af ”Dødens Port” den 25. januar 1945. Døds marchen ad Polens bundfrosne veje tog sin begyndelse. De var 1198 fanger i deres kolonne, da de forlod lejren.

Halvanden måned senere – den 10. marts 1945 – gjorde de holdt i landsbyen Schweslin, på grænsen mellem Øst-pommeren og den tidligere polske korridor. Her blev de befriet af Den røde Hær. Af den oprindelige kolonne på 1198 mand som forlod Stutthof den 25. januar, var der nu 346 tilbage.

Kilder:

Frit Danmarks Hvidbog

William L. Shirer: Det tredje Riges storhed og fald.

Anton Nielsen: Dengang det virkelig gjaldt...